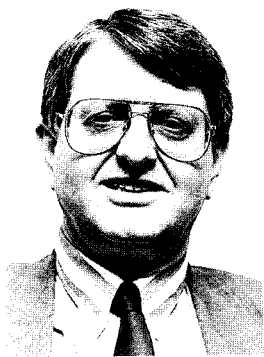

Dwarrelwinden rondom Brussel

De Europese Unie (EU) steekt momenteel ongemakkelijk in haar vel. Scepticisme zo niet cynisme doen de ronde. Sommige hoofdsteden zien in de EU een welkome zondebok en bliksemafleider voor de eigen problemen. De Unie moet open staan voor nieuwe leden maar kan een Mammoet-Unie van dertig leden ook een perspectief bieden van effectiviteit en vitaliteit? Klinken de parolen van openheid, transparantie en dicht-bij-de-burger-staan niet een beetje hol? Dwarrelwinden omcirkelen Brussel.

Brussel loopt op tegen vijandigheid, onverschilligheid en onzekerheid.

Een vijandigheid die trouwens soms niet meer is dan zeer stevige oppositie. Die hoort bij een politiek bedrijf zoals bijvoorbeeld de protesten van producenten van dollar-bananen in Latijns-Amerika wegens veronderstelde protectie van Canarische en Afrikaanse bananen; of het optreden van Canada tegen visserij-afspraken schendende Spaanse vissers. Ronduit vijandig zijn de maatschappelijke groeperingen die zich door de EU in hun bestaan bedreigd achten, waarbij het opvalt dat de agrarische sector zoveel luider protesteert dan de industrie. Waar ligt dat aan? Komt dat omdat de agrariërs er al veel langer dan andere

Drs. J.J.M. Penders

beroepsgroepen aan gewend zijn dat hun lot in Brusselse handen ligt? Of zien de industriële bedrijfstakken, of

het nu werkgevers dan wel werknemers betreft, betere mogelijkheden voor het verwerven van nationale steun in moeilijke tijden? Vijandigheid is er ook van de zijde van al diegenen die nog steeds hopen dat de wereld niet groter is dan de eigen vertrouwde (nationale) omgeving; het betreft hier, om de Duitse minister van Buitenlandse Zaken Kinkel te citeren, "Neo-Biedermeier". Die laatste uiting van vijandigheid krijgt tegenwoordig iets vehements wanneer hij verbonden wordt met aspecten van afkeer van asielzoekers en migranten. De onverschilligheid heeft te maken met de moeizaamheid waarmee het

Verdrag van Maastricht hijgerig en zonder enig enthousiasme over de eindstreep geraakte na een paar spannende doch verscheurende referenda (Denemarken, Frankrijk), een moeizaam en langdurig parlementair debat (Verenigd Koninkrijk) en een constitutioneel-rechtelijke uitspraak (Duitsland).

Onverschilligheid omgaf ook de start van de nieuwe Europese Commissie onder leiding van een voorzitter die niet de eerste keus was, zijn mede-commissarissen bekwaam aan portefeuilles hielp maar moet vaststellen dat er in de Unie een klimaat aan het ontstaan is waarin menigeen wil morrelen aan het exclusieve initiatiefrecht in communautaire zaken van de Commissie.

Tenslotte de onzekerheid. Die neemt vaak de vorm aan van een afreageren op de EU terwijl hij in essentie een uitdrukking is van veel algemenere onlustgevoelens. Wat blijft er over van de verzorgingsstaat? (Een lichtelijk cynisch maar daarom nog niet minder juist antwoord zou zijn: 'Zonder EU in elk geval minder dan met EU'). Wat betekent de globalisering van de economie, Prof. Lubbers, voor het behoud van mijn baan? Blijven de nationale valuta en economieën overeind onder al die supersnelle en gigantische kapitaalverplaatsingen? Een onzekerheid die ook wordt opgeroepen door het bizarre verschijnsel dat het verdwijnen van Koude Oorlog, Sovjet-Unie en communisme werd gevolgd door een anarchisering van de gezagsverhoudingen in de vorm enerzijds van burgeroorlog, etnische zuivering en schending van rechten van mensen en minderheden en anderzijds van triomfen van georganiseerde misdaad en maffia.

De onzekerheid wordt compleet gemaakt door de aanblik van de politieke

en economische chaos in Italië, de verdeeldheid van de Britse Tory-regering inzake Europa terwijl de situatie bij Labour in wezen niet anders is, de na de Duitse Bondsdagverkiezingen van oktober 1994 toch verzwakte positie van de zeer pro-Europese Bondskanselier Kohl en de - zeker voor de EU - grote onduidelijkheid over de te volgen koers van de nieuwe Franse president.

Unfaire verwijten

Sommige verwijten die de EU op haar dak krijgt zijn niet steeds even fair. De Nederlandse regering wijst op de voor ons land ontstane positie van netto-betaler aan de EU voor wat betreft de Rijksbegroting terwijl wij op de welvaarts ladder een aantal treden gezakt zijn. Akkoord, het is goed dat zulks in dit stadium, voordat nieuwe en kostbare politieke besluiten over uitbreiding van de Unie worden klaargestoomd, gesignaleerd wordt en het is nog beter dat kritisch wordt gekeken naar het uitgavenpatroon van de EU. Maar er wordt een wel erg schraal spotje gezet op de omstandigheid dat de Nederlandse economie en de Nederlandse samenleving een enorm profijt hadden en hebben van de Europese markt, nog daargelaten dat de Europese integratie nu al weer vier decennia politieke en maatschappelijke stabiliteit aan West-Europa heeft gebracht. Een kostbare gave als we rondom ons heen kijken. Dan was er laatst een overschot op de EU-rekening. Nog voor we van de schrik daarvan bekomen waren, eiste Nederland zijn aandeel op voor de eigen schatkist. In beginsel niets op tegen, maar het was een beetje bitter om als argumentatie daarvoor onder de neus te krijgen dat de EU maar eens een voorbeeld moest nemen aan die

lidstaten die hun financieringstekort trimmen, terwijl nota bene EG en EU nooit een financieringstekort mochten en mogen hebben!

Dubbel zijn ook de aanmerkingen op het talenregime in de EU. Gewezen wordt op de spraakverwarring in een Unie met vijftien leden en elf gelijkwaardige talen. Wat een papierverspilling! Hoeveel bomen moeten daar niet voor om! Wat kosten al die tolken en vertalers! Doch wec degene die praktische voorstellen doet - niet leidend tot uitschakeling van welke taal dan ook -

om efficiënter met het talenprobleem om te gaan. Die staat model voor het technocratische en bloeddodeloze karakter van Euro-Kafka. Die bewijst dat de Unie erop uit is om haar samenstellende delen te beroven van vaak eeuwenoude talen en culturen. Zo'n dispuut valt natuurlijk niet te winnen. Een laatste unfair verwijt: de te grote Europese Commissie. De Commissie telt thans twintig Commissarissen. Dat roept vragen op naar het functioneren van de Commissie als college alsmede naar de mogelijkheden om voor elke Commissaris een voldoende inhoudsrijke portefeuille te scheppen. Een EU met dertig lidstaten zou volgens de huidige regels uitkomen op een Commissie van zesendertig. Overal wordt over dit probleem nagedacht, overal verschijnen suggesties, ook in ons land. Steevast echter wordt elk voorstel de grond ingeboord dat niet erin voorziet dat Nederland in alle omstandigheden zijn eigen Commissaris houdt.

**Er is wel een erg
schraal spotje gezet
op de
omstandigheid dat
Nederland een
enorm profijt had
en heeft van de
Europese markt.**

Zondebokken

Ergert nog dan de unfaire verwijten zijn de gevallen waarin reële problemen aan de EU worden toegedicht hoewel die er als zodanig buiten staat. Ik beperk mij tot twee voorbeelden.

Alle lidstaten hebben zo hun moeilijkheden met asielzoekers, migranten en illegalen. De campagne voor de Statenverkiezingen liet zien dat zulks zeker ook voor ons land geldt. Een enorm knelpunt daarbij is hoe de toestroom van asielzoekers en migranten kan worden beheerst en afgeremd. Elk land worstelt daarmee. Toch hoor je vaak dat de grote veroorzaker van de problematiek Europa is wegens zijn streven naar open grenzen. Hier is men echt op zoek naar een zondebok. Men dient toch te weten dat de open grenzen open binnengrenzen zijn en dat de pendant van het wegvallen van de grenzen tussen de lidstaten juist het aanscherpen van controle aan de buitengrenzen behelst.

Zie de Uitvoeringsovereenkomst van Schengen die op 26 maart 1995 in werking is getreden. Daarnaast is het goed te beseffen dat de EU op dit punt (nog) geen eigen regelgeving kent en dus feitelijk niets kwalijk te nemen valt. Het gaat steeds om nationale wetten. Men zou de EU natuurlijk nalatigheid bij het ontwerpen van die regelgeving kunnen aanwrijven maar dan moet men zich toch eerder tot de regeringen van de lidstaten wenden dan tot Brussel. Bovendien, de desbetreffende titel van het Verdrag van Maastricht, die op dit vlak mogelijkheden schept, is eerst in werking sinds 1 november 1993.

Het tweede voorbeeld: de chaos en het

geweld in ex-Joegoslavië. Heeft Europa hier dan niet vreselijk gefaald? Inderdaad hebben enkele regeringen van lid-staten aanvankelijk de indruk gewekt dit varkentje eens even te zullen wassen. De Luxemburgse EG-Raadsvoorzitter minister Poos riep uit: *"This is the hour of the Europeans, this is not the hour of the Americans"*. Duitsland forceerde de erkenning van Slovenië en Kroatië en toen was de party over. Maar niet Brussel heeft gefaald, dat heeft ten aanzien van ex-Joegoslavië nauwelijks bevoegdheden. Neen, het waren de hoofdsteden die het niet eens konden en kunnen worden over een beleid dat meer omvat dan beloning van de agressor en humanitaire hulpverlening.

Obstakels

Voor wij ons gaan buigen over mogelijkheden tot verbetering van het beeld moet eerst nog gewezen worden op twee obstakels die het voor de EU heel moeilijk maken om helder en overtuigend over te komen. Dat is ten eerste de doorgaans indirecte werking van de EU-regelgeving en ten tweede de gemengde vorm Commissie/Lid-Staten waarin de nadere regelgeving, de uitvoering en het beheer plaatsvinden. Die mengvorm staat bekend onder de term 'comitologie'. Hij zorgt voor een troebel beeld, nu reeds, laat staan straks bij een Unie van dertig lid-staten. Deze obstakels lijken erg technisch maar zij staan het scheppen van transparantie, overzichtelijkheid en dus meer democratie in de weg en trekken een scherm op tussen Brussel en de burgers. Eerst iets over de indirecte werking van de EU-regelgeving. Een belangrijk deel daarvan geschiedt in de vorm van richtlijnen. Richtlijnen omschrijven het resultaat van de regelgeving maar laten

aan de nationale instanties de bevoegdheid vorm en middelen te kiezen. In de praktijk mochten richtlijnen na vaststelling in nationale wetgeving worden omgezet. Daar gaan vaak jaren overheen, ook al omdat - dat is bijvoorbeeld een Nederlandse gewoonte - bij de omzetting andere wetsvoorstellen worden meegenomen. Wanneer het eindresultaat eindelijk het Staatsblad heeft gehaald is het buitengewoon lastig om dan nog de EU-origine van de maatregel aan te geven. Aan deze omstandigheid valt vooralsnog niet veel te sleutelen. De trend is om het begrip subsidiariteit handen en voeten te geven en daar hoort zeker bij dat de uitwerking van centraal genomen maatregelen zoveel mogelijk gedecentraliseerd wordt.

Vervolgens de 'comitologie'. Een definitie valt daarvan niet te geven, wel een omschrijving. U had wellicht gedacht dat wanneer eenmaal een verordening, die rechtstreeks toepasselijk is in elke lid-staat en ook rechtstreeks de burgers bindt, door de Raad van Ministers op voorstel van de Europese Commissie is vastgesteld, de Europese Commissie als enige met de uitvoering is belast? Dat is dan een misverstand. De uitvoering van verordeningen vereist vaak nadere regelgeving en ook bij de toepassing moeten praktische hobbels worden genomen en knopen doorgemaakt. Dat gebeurt in comités - vaak beheerscomités genaamd - samengesteld uit een vertegenwoordiger van de Europese Commissie en vertegenwoordigers van alle lidstaten. Volgens verschillende typen procedures - er zijn zeven hoofdtypen - wordt beleid gemaakt. Het Brusselse beleid is dus een gemengd beleid Commissie/lid-staten. Voor het Europees Parlement, dat geacht wordt de Europese Commissie te controleren,

wordt het zo zeer lastig zijn taken goed te vervullen. Over de burgers hebben we het dan maar liever niet meer.

Hoe verder te gaan

Hoe vinden we weer aansluiting bij de oorspronkelijke drijfveren van de Europese integratie? Wat betekent de EU voor de opbouw van vrede en een internationale rechtsorde, voor solidariteit zowel binnen de EU als tussen de Unie en de haar omringende landen waarvan velen later zullen toetreden? De Europese integratie en de EU zijn voor ons, als Nederlanders en als leden van het CDA, nog steeds en opnieuw fundamentele ankerplaatsen. Zonder Europa is er voor Nederland geen toekomst. Daarbij passen twee kanttekeningen:

- 1) Het integratieproces is gestart als een proces van verzoening en vrede tussen Frankrijk en Duitsland. Die notie is springlevend getuige alle palavers en papieren over Frans-Duitse assen, kopgroepen etc. Wat breder uitgelegd kun je met recht stellen dat gewapende strijd en oorlog tussen leden van de EU uitgesloten is. Dat leek tot voor korte tijd een gratuite opmerking maar gezien de instabiliteit en onrust in de wereld na het einde van de Koude Oorlog krijgt deze Europese verworvenheid het karakter van een kroonjuweel. En tenslotte is hiermee nog eens het bewijs geleverd dat het Europese eenwordingsproces meer is dan een economische formule; sterker nog, Europa blijft slechts bij elkaar als het een politiek ambitieniveau hoog houdt.
- 2) De Europese integratie moet absoluut vasthouden aan het idee dat zij meer is dan klassieke interstatelijke samenwerking. Laten we voorzichtig zijn met het kwistig hanteren van termen als 'Verenigde Staten van Europa' en 'fe-

deraal Europa'. Zij roepen verwachtingen op die nog vele jaren lang niet waargemaakt kunnen worden en stijven daarmee anti-Europese krachten. Maar de Europese eenwording is wel een onderneming '*sui generis*' met een supranationaal, bovenstatelijk karakter waarin de deelnemende lid-staten delen van hun soevereiniteit '*poolen*' in een Europese soevereiniteitslaag die dan ook democratisch gecontroleerd moet worden. Een terugvallen naar een peil van intergouvernementele samenwerking op basis van consensus zou op den duur ook het bereikte, namelijk de gemeenschappelijke markt, uithollen en doen verdwijnen.

Twee hoofdlijnen

Tegen deze achtergrond moet vervolgens heel nuchter gesteld worden dat voor Nederland de EU volstrekt essentieel is voor het bereiken van twee hoofddoelstellingen: behoud van welvaart en bevorderen van interne en externe stabiliteit. Dat vergt enige toelichting.

- 1) Eerst iets over het behoud van welvaart. Reeds in de tachtiger jaren werd door onder andere de hoogleraren Albert en Ball in een rapport voor het Europees Parlement, door Philips' Wisse Dekker, door Jacques Delors en vele anderen betoogd dat Europa alleen economisch zou kunnen overleven bij het slechten van de barrières die de vorming van een Europese binnenmarkt blokkeerden. Dat leidde tot het project Europa '92: het scheppen van een ruimte met een vrij verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal. Dat project heeft goed gewerkt en gezorgd voor een scherpe toename van de handel tussen de lid-staten en voor een forse werkgelegenheidscreatie waar zonder de werkloosheid nog veel gro-

ter zou zijn. Sedertdien heeft de globalisering van de wereldeconomie versneld doorgezet waardoor de noodzaak tot Europese bundeling alleen maar scherper werd geaccentueerd. Echt profiteren van de ene markt veronderstelt verder dat de valuta van de EU-leden in onderling vaste en onveranderbare verhoudingen worden gebracht en die stap gaat er weer vanuit dat individuele lid-staten de handen afhouden van de bankbiljettenpers. Eenmaal zo ver gekomen is het praktischer om tot één Europese munt en één Europese centrale bank over te gaan. Kortom de Monetaire Unie.

Voor het bovenstaande is geen reëel alternatief voorhanden. Dat kan niet genoeg herhaald worden. Wellicht is enig uitstel nodig en niet iedereen zal meteen mee kunnen of willen doen, maar een weg terug is uitgesloten. Dat zou ook het einde van de gemeenschappelijke markt inluiden en het verdwijnen van de EU uit het economisch-relevante wereldgebeuren.

2) Het bevorderen van de interne en externe stabiliteit. De burgers in de EU voelen op het terrein van de interne stabiliteit goed aan dat de bereikte Europese schaalvergroting een welkom speeltje is geworden van de georganiseerde misdaad en de maffia. De mensen verwachten met name op dit terrein prestaties van de EU. Het betreft dan de strijd tegen terrorisme, drugshandel, mensenhandel, proliferatie van nucleaire en chemische materialen en technologieën alsmede van rakettechnologie, witwassen van geld enzovoort. Uitbouw en versterking van Europol, ook voor wat betreft opsporingsbevoegdheden, en een goed functioneren van het Schengen Informatie Systeem (SIS) zijn hierbij onontbeerlijk.

Een tweede component van de interne

stabiliteit betreft de noodzaak om op Europese schaal afspraken te maken en beleid te voeren betreffende de toestroom en onderlinge verdeling van asielzoekers. De discussie in eigen land voor en na de Statenverkiezingen heeft veel te weinig duidelijk gemaakt dat oplossingen slechts in Europees verband enige stevigheid kunnen krijgen. Het integratie- en inburgeringsbeleid zal overigens een nationale bevoegdheid blijven. Het valt te voorzien dat een strikt intergouvernementele aanpak (dus volstrekt consensusbeleid) onvoldoende effectief zal zijn. Echte communautarisering is thans niet haalbaar; men zal moeten zoeken naar een beleid tussen het communautaire en intergouvernementele in, de steen der wijzen. Overigens, juist op dit gevoelige gebied is het bijdragen aan externe stabiliteit in de periferie van de EU bij uitstek een voorwaarde voor een geslaagd intern beleid. Stabiele politieke, economische en maatschappelijke verhoudingen in Midden- en Oost Europa en verder oostwaarts alsmede ten zuiden en zuid-oosten van de EU (Middellandse zee, Midden-Oosten) verminderen de migratiedruk op het EU-gebied. In het politieke en economische vlak is de EU zeer actief: Europa-akkoorden (Midden- en Oost-Europa), partnerschapsakkoorden (Rusland), douane-unie (Turkije) en grote plannen ten aanzien van Middellandse Zee-gebied en Midden-Oosten. Toch is dat niet genoeg om op afdoende wijze stabiliteit vanuit de EU te projecteren naar haar perifere gebieden. De veiligheidscomponent in engere zin en de daarbij horende militaire component is een zorgwekkende affaire. De in Maastricht afgesproken complementariteit EU - Noord Atlantisch Verdrags Organisatie (NAVO) - West

Europese Unie (WEU) ontwikkelt zich zeer moeizaam. Het Gemeenschappelijke Buitenlands en Veiligheidsbeleid (GBVB) van de EU moet door middel van diplomatie met militaire middelen als rugdekking verder reiken dan de financieel-economische component. Wij staan hier als EU nog in de kinderschoenen. Trouwens ook hier geldt dat de intergouvernementele methode ontoereikend is, de communautaire onhaalbaar en dat derhalve een tussenvorm uitkomst zal moeten brengen. Nauwkeurige lezing van Franse en Duitse suggesties (Lamers-Schäuble, Balladur, Chirac) duiden in deze richting.

Welvaart en stabiliteit, dat zijn de onmisbare basisingrediënten van een vitale EU. Zijn die in hoofdzaken op orde dan kan de EU reële bijdragen leveren aan de bevordering van de internationale rechtsorde. Daarbij staat vooraan op de agenda de uitbreiding van de EU.

Uitbreiding van de Unie

Het is zonneklaar dat de EU in de komende jaren meer leden aan boord gaat nemen. Nauwkeurige lezing van de communiqués van de Europese Raad toont aan dat wij afstevenen op een Unie met ongeveer dertig leden. Vele Europese staten hunkeren naar aansluiting. De preambule van het Unie-verdrag klinkt voor hen als een klaroensstoot. In het verleden zijn bittere - en tevens hout snijdende - verwijten geuit dat de EG-EU uitbreidingen slechts kan verwerken bij daaraan voorafgaande of minstens gelijktijdige verdieping. Er is niet naar geluisterd maar omzien in wrok helpt niet. Het gaat er nu om de toekomstige uitbreidingen goed voor te bereiden. Dat betekent dat nieuwe toetreders aan voorwaarden van een goed minderhedenbeleid, wetgevende toena-

dering tot de EU en economische discipline en organisatie moeten voldoen. Daaraan wordt door vele aspiranten gewerkt. Dat betekent ook dat de huidige lidstaten zich zowel qua organisatie en werkwijze (institutionele aanpassingen) als qua beleidsinhoud en financiering (gemeenschappelijk landbouwbeleid en structuurfondsen) moeten instellen op een gans andere Unie dan de huidige. Als het even kan moeten we die weg met zijn allen zien af te leggen. Lukt dat niet dan moet de mogelijkheid gecreëerd worden dat een *open-ended* kopgroep het voortouw neemt. Solidariteit binnen de Unie eist dat de leden van de kopgroep latere aansluiting door anderen niet afwijzen en dat (hopelijk tijdelijke) achterblijvers de ontwikkeling van de Unie niet afremmen of blokkeren.

De onmiddellijke stappen

De EU en ook Nederland staan voor de taak de Intergouvernementele Conferentie van 1996 van een goed gesternte te voorzien door een gedegen voorbereiding en positieve begeleidende stappen. De voortekenen zijn voor wat betreft Nederland hoopgevend. De regering beloofde vier nota's en lijkt bereid het pad te verlaten dat Nederlandse regeringen in het verleden automatisch insloegen door te bemiddelen tussen de Europese grotere landen. Als Frankrijk en Duitsland inderdaad vooruitgang bij de Europese integratie willen boeken en als Londen, om welke reden dan ook, dat niet mee kan of wil maken dan moet Nederland bereid zijn keuzes te maken in het belang van de Unie en van ons zelf. Het parool voor ons land lijkt meedoen onder behoud van verstand eerder dan afwachten op het vinkentouw.

In de tussentijd kan het nodige gebeuren op het terrein van de transparantie.

De comitologie kan niet op korte termijn ter zijde worden geschoven maar wel moet het mogelijk zijn het beginsel van de subsidiariteit zodanig houvast te geven dat geaccepteerd wordt dat de bovennationale (Brusselse) souvereiniteitslaag zo min mogelijk met de nationale souvereiniteitslaag door elkaar gehusseld wordt.

Dat betekent twee dingen. In de eerste plaats moet vastgehouden worden aan het beginsel dat de medewetgeving en de controle binnen de Brusselse laag in handen blijft van het Europese Parlement en verder wordt verbeterd. Alle uitlatingen over een sterkere rol van de nationale parlementen in de communautaire pijler van de EU verraden onhelder denken, hetzij opzettelijk hetzij uit slordigheid. De nationale parlementen zullen de handen vol krijgen aan Europese zaken in de dialoog met en de controle op hun eigen regeringen. In de tweede plaats is uiterste prudentie geboden bij het gestalte geven aan de Unie-vorm tussen het communautaire

en supranationale in. Die formule duikt her en der op. Zij verraadt de goede intentie om tot meer meerderheidsbesluiten te komen daar waar een echte communautaire aanpak (nog) niet tot de mogelijkheden behoort. We verkeren dan uiteraard in de pijlers 2 (GBVB) en 3 (Justitie-Binnenlandse zaken) van Maastricht. Een *bottleneck* van formaat wordt hier gevormd door de vormgeving van de parlementaire controle. Besluitvaardigheid en effectiviteit dreigen hier te

botsen met democratie. Ontwikkelingen in het Frans-Duitse debat zijn niet gans geruststellend.

Ten allerleste, er zijn nog twee velden waar de EU onmiddellijk voortgang kan maken buiten de ICC om.

De eerste is het op exemplarische wijze gebruik maken van de mogelijkheden die de inwerkingtreding van de Uitvoeringsovereenkomst van Schengen biedt. Ik durf dat te zeggen ondanks de perikelen met betrekking tot Schiphol. Het verdwijnen van de controles aan de binnengrenzen, ook op de vliegvelden, is voor de Europese burger een tastbaar bewijs van de voortgang van de Unie. Een goede werking van het Schengen Informatie Systeem zal een dubbel doel dienen. Enerzijds, en in combinatie met voortgang ten aanzien van Europol, een stap voorwaarts bij de misdaadbestrijding en anderzijds een veel soepeler afhandelen van asiolverzoeken met minder verkeer tussen veilige landen en veilige derde landen annex meer kansen voor het voorkomen van uitbreiding van het illegale circuit.

Het tweede veld bestaat uit een veel energiekere aanpak door communautaire en nationale autoriteiten van de bestrijding van fraude met en misbruik van EU-regelgeving. Daarbij is het een illusie te denken dat nationale controle van EU-regelgeving voor voldoende effectiviteit zorgt. Internationaal samengestelde vliegende brigades moeten voor een aanvullende stok achter de deur zorgen. Primair van belang hierbij is niet of de fraudebestrijding veel oplevert maar wel of de Europese burger vertrouwen krijgt in de handhaving van de EU-regels en het de pas afsnijden van internationaal opererende gladde jongens en meisjes.

Drs. J.J.M. Penders
oud-delegatieleider CDA in Europees Parlement

Voor Nederland is de EU volstrekt essentieel voor het bereiken van twee hoofddoelstellingen: behoud van welvaart en bevorderen van interne en externe stabiliteit.
